

PONTINI ȘI ALȚII

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a doua)

24 iunie 2010 *

În cauza C-375/08,

având ca obiect o cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare formulată în temeiul articolului 234 CE de Tribunale di Treviso (Italia), prin decizia din 6 mai 2008, primită de Curte la 18 august 2008, în procedura penală împotriva

Luigi Pontini și alții,

CURTEA (Camera a doua),

compusă din domnul J. N. Cunha Rodrigues, (președinte de cameră), doamna P. Lindh, domnii A. Rosas, A. Ó Caoimh (raportor) și A. Arabadjiev, judecători,

avocat general: domnul N. Jääskinen,
grefier: doamna L. Hewlett, administrator principal,

* Limba de procedură: italiana.

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 14 ianuarie 2010,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru Emanuele Rech, Giovanni Forato și Laura Forato, de B. Nascimbene și F. Rossi dal Pozzo, avvocati;

- pentru Adele Adami și alții, de W. Viscardini, avvocato;

- pentru Ivo Colomberotto, de A. Mascotto și O. Bigolin, avvocati;

- pentru Agrirocca di Rech Emanuele și Asolat di Rech Emanuele & C., de G. Donà, avvocato;

- pentru l'Agencia Veneta per i Pagamenti in Agricoltura – AVEPA, de A. dal Ferro și A. Cevese, avvocati;

- pentru guvernul italian, de doamna I. Bruni, în calitate de agent, asistată de domnul P. Gentili, avvocato dello Stato;

- pentru guvernul elen, de doamnele A. Vasilopoulou și E. Leftheriotou, în calitate de agenți;

— pentru Comisia Europeană, de domnii P. Rossi și N. Rasmussen, în calitate de agenți,

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatului general,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de pronunțare a unei hotărâri preliminare privește interpretarea reglementării comunitare referitoare la cererile de ajutor pe cap de animal și în mod special a Regulamentului (CE) nr. 1254/1999 al Consiliului din 17 mai 1999 privind organizarea comună a pieței în sectorul cărnii de vită și mânzat (JO L 160, p. 21, rectificări în JO 1999, L 282, p. 16, și JO 2000, L 263, p. 34, Ediție specială, 03/vol. 28, p. 80).

- 2 Această cerere a fost prezentată în cadrul unei proceduri penale inițiate împotriva domnilor Pontini, Rech, Forato, Bonora și Colomberotto, precum și a doamnelor Forato și Adami. Aceștia li se impută diverse fapte penale, care au produs prejudicii Comunității Europene, în raport cu perceperea, considerată nejustificată de organele de urmărire penală, a ajutoarelor financiare comunitare referitoare la primele speciale pentru masculii din specia bovină și la plățile de extensificare în cursul anilor 2000-2004.

Cadrul juridic

Reglementarea comunitară

Regulamentul (CEE) nr. 3508/92

- 3 Articolul 1 alineatul (1) din Regulamentul (CEE) nr. 3508/92 al Consiliului din 27 noiembrie 1992 de stabilire a unui sistem integrat de gestionare și control pentru anumite scheme de ajutoare comunitare (JO L 355, p. 1) prevede că fiecare stat membru creează un sistem integrat de gestionare și control (denumit în continuare „SIGC”) aplicabil la diferite scheme de ajutoare comunitare în sectorul producției vegetale și animale.
- 4 Articolul 2 din regulamentul menționat, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 1593/2000 al Consiliului din 17 iulie 2000 (JO L 182, p. 4, Ediție specială, 03/vol. 34, p. 39), prevede că SIGC cuprinde o bază de date computerizată, un sistem special de identificare a parcelelor agricole, un sistem de identificare și de înregistrare a animalelor, cereri de ajutor și un sistem integrat de control.
- 5 Articolul 6 din Regulamentul nr. 3508/92, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul nr. 1593/2000, are următorul cuprins:

„(1) Pentru a beneficia de una sau de mai multe scheme comunitare prevăzute de prezentul regulament, fiecare exploatant depune, pentru fiecare an, o cerere de ajutor pe suprafață, precizând:

- parcelele agricole, inclusiv suprafețele furajere, parcelele agricole care fac obiectul unei măsuri de retragere de terenuri arabile și cele retrase din circuitul agricol,

- dacă este cazul, orice altă informație necesară, prevăzută fie de regulamentele privind schemele comunitare, fie de statul membru în cauză.

[...]

(6) Pentru fiecare din parcelele agricole declarate, exploatantul trebuie să indice suprafața și localizarea acestei parcele; această informație trebuie să permită identificarea parcelei respective în cadrul sistemului de identificare a parcelelor agricole.

[...]” [traducere neoficială]

Regulamentul (CEE) nr. 3887/92

- 6 Considerentele (7) și (9) ale Regulamentului nr. 3887/92 al Comisiei din 23 decembrie 1992 de stabilire a normelor de aplicare a sistemului integrat de gestionare și control pentru anumite scheme de ajutoare comunitare (JO L 391, p. 36), astfel cum a fost

modificat prin Regulamentul (CE) nr. 1678/98 al Comisiei din 29 iulie 1998 (JO L 212, p. 23, denumit în continuare „Regulamentul nr. 3887/92”), prevăd următoarele:

„[...] respectarea dispozițiilor în materie de ajutoare comunitare trebuie verificată în mod eficient; [...]

[...]

[...] în lumina experienței dobândite și ținând cont de principiul proporționalității, precum și de chestiuni particulare legate de cazuri de forță majoră și de circumstanțe naturale, se impune adoptarea unor dispoziții care să urmărească prevenirea și sancționarea într-o modalitate eficientă a neregularităților și a fraudelor; [...]” [traducere neoficială]

- 7 Articolul 2 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 3887/92 prevede că, în cazul în care o suprafață furajeră este utilizată în comun, autoritățile competente o repartizează între agricultorii în cauză proporțional cu utilizarea efectivă sau cu drepturile lor de utilizare a acestor suprafețe.
- 8 Articolul 4 alineatul (1) din Regulamentul nr. 3887/92 are următorul cuprins:

„Fără a aduce atingere cerințelor stabilite de reglementările sectoriale, cererea de ajutor pe suprafață conține orice informație necesară și în mod special:

— identificarea agricultorului,

- elementele care permit identificarea tuturor parcelelor agricole ale exploatații, suprafața lor, localizarea lor, utilizarea lor, eventual dacă este vorba de o parcelă irigată, precum și schema de ajutor respectivă,

- o declarație a producătorului în sensul că a luat cunoștință de condițiile pentru acordarea ajutoarelor respective.

Prin «utilizare» se înțelege tipul de cultură sau de acoperire vegetală sau absența culturii.

[...]” [traducere neoficială]

Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2988/95

- 9 Articolul 4 alineatul (3) din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2988/95 al Consiliului din 18 decembrie 1995 privind protecția intereselor financiare ale Comunităților Europene (JO L 312, p. 1, Ediție specială, 01/vol. 1, p. 166) prevede:

„Actele despre care se stabilește că au drept scop obținerea unui avantaj care contravine obiectivelor dreptului comunitar aplicabil în situația în cauză, prin crearea în mod artificial a condițiilor necesare pentru obținerea avantajului, au drept consecință, după caz, fie neacordarea avantajului respectiv, fie retragerea acestuia.”

10 Articolul 8 din acest regulament are următorul conținut:

„(1) În conformitate cu normele, reglementările și dispozițiile administrative de drept intern, statele membre trebuie să ia măsurile necesare în vederea asigurării legalității și veridicității operațiunilor ce implică interesele financiare ale Comunității.

(2) Măsurile de control se adaptează caracterului specific al fiecărui sector și sunt proporționale cu obiectivele urmărite. [...]

[...]”

Regulamentul (CE) nr.1254/1999

11 Considerentul (13) al Regulamentului nr. 1254/1999 prevede că „[...] având în vedere tendința de intensificare a producției de carne de vită și mânzat, primele pentru creșterea animalelor ar trebui limitate în funcție de capacitatea de depozitare a furajelor a fiecărei ferme în funcție de numărul și speciile de animale pe care le deține; întrucât, pentru a evita tipurile excesive de producție intensivă, acordarea acestor prime ar trebui să se facă în conformitate cu o densitate maximă de stocare a fermei”.

12 În ceea ce privește necesitatea de a prevedea un cadru flexibil de plăți comunitare suplimentare, considerentul (15) al aceluiași regulament prevede că „este esențial ca statele membre să fie obligate să folosească puterea lor de decizie exclusiv pe baza

unor criterii obiective, să respecte pe deplin conceptul de tratament egal și să evite perturbarea pieței și denaturarea competiției”.

- 13 Noțiunea „fermă” este definită la articolul 3 litera (b) din Regulamentul nr. 1254/1999 drept „toate unitățile de producție gestionate de către crescătorul de animale și situa-te pe teritoriul unui singur stat membru”.

- 14 Potrivit articolului 4 alineatul (1) din același regulament, un crescător de animale care deține bovine masculi în ferma sa se poate califica, la cerere, pentru o primă specială.

- 15 Articolul 12 din regulamentul menționat, intitulat „Densitatea inventarului de vite”, are următorul cuprins:

„(1) Numărul total de animale care se califică pentru prima specială și pentru prima pentru vaci care alăptează este condiționat de aplicarea unui coeficient al densității inventarului de vite deținut într-o fermă cu două unități de vite (LU) per hectar și per an calendaristic. Această densitate a inventarului de vite este exprimată în LU per unitate de suprafață furajeră a fermei folosite pentru animalele din fermă. Cu toate acestea, un crescător de animale poate fi scutit de la aplicarea densității inventarului de vite atunci când numărul de animale din ferma sa și cel luat în considerare în vede-rea stabilirii densității inventarului de vite nu depășește 15 LU.

(2) Pentru determinarea densității inventarului de vite se iau în considerare următoarele:

(a) bovine masculi, vaci care alăptează sau juninci, ovine și/sau caprine pentru care au fost înaintate cereri pentru primă, precum și vacile de lapte necesare pentru a produce cantitatea de referință totală de lapte alocată crescătorului de animale. Numărul de animale va fi convertit în LU prin trimitere la tabelul de conversie din anexa III,

(b) suprafața furajeră, însemnând suprafața din fermă disponibilă pe parcursul anului calendaristic pentru creșterea bovinelor și a ovinelor și/sau a caprinelor. Suprafața furajeră nu va include:

— clădiri, păduri, iazuri, cărări;

— suprafețe folosite pentru alte recolte eligibile pentru ajutor comunitar sau pentru recolte permanente sau recolte de horticultură, cu excepția pășunilor permanente pentru care se acordă plăți zonale în conformitate cu articolul 17 din prezentul regulament și articolul 19 din Regulamentul (CE) nr. 1255/1999 [al Consiliului din 17 mai 1999 privind organizarea comună a pieței în sectorul laptelui și produselor lactate (JO L 160, p. 48, Ediție specială, 03/vol. 28, p. 109)],

— suprafețe care se califică pentru sistemul de sprijin stabilit pentru procedurile anumitor recolte arabile, folosite pentru programul de sprijin pentru nutreț uscat sau care fac parte dintr-un program de izolare național sau comunitar.

Suprafața furajeră include zone folosite în comun și zone cu culturi mixte.

(3) Comisia adoptă norme de aplicare în conformitate cu procedura stabilită la articolul 43. Aceste norme se referă, în special, la:

— suprafețele folosite în comun și la suprafețele care sunt supuse culturilor mixte;

— facilitarea prevenirii aplicării necorespunzătoare a densității inventarului de vite.”

¹⁶ Articolul 12 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1254/1999 a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 1512/2001 al Consiliului din 23 iulie 2001 (JO L 201, p. 1, Ediție specială, 03/vol. 38, p. 210), prin adăugarea, după prima teză a acestei dispoziții, a tezei următoare:

„Densitatea de stocare este de 1,9 UA, de la 1 ianuarie 2002 și 1,8 UA, de la 1 ianuarie 2003.”

¹⁷ Articolul 13 din Regulamentul nr. 1254/1999, intitulat „Plăți de extensificare”, prevede în alineatul 1:

„Crescătorii de animale care primesc prima specială și/sau prima pentru vacile care alăptează se pot califica pentru plata de extensificare.”

- 18 Articolul 45 din Regulamentul nr. 1254/1999 prevede că Regulamentul (CE) nr. 1258/1999 al Consiliului din 17 mai 1999 privind finanțarea politicii agricole comune (JO L 160, p. 103) și dispozițiile adoptate pentru punerea în aplicare a acestuia se aplică produselor enumerate la articolul 1 din Regulamentul nr. 1254/1999.

Regulamentul nr. 1258/1999

- 19 Conform articolului 1 din Regulamentul nr. 1258/1999, Fondul european de orientare și garantare agricolă (denumit în continuare „FEOGA”) cuprinde o secțiune „Garantare”, care finanțează în mod special intervențiile menite să stabilizeze piețele agricole.
- 20 Articolul 8 alineatul (1) din acest regulament prevede:

„(1) În conformitate cu actele cu putere de lege și cu actele administrative, statele membre iau măsurile necesare pentru:

(a) a se asigura că tranzacțiile finanțate de [FEOGA] sunt efectuate și executate corect;

(b) a preveni și a combate neregulile;

(c) a recupera sumele pierdute ca urmare a neregulilor sau a neglijenței.

Statele membre informează Comisia cu privire la măsurile respective luate în acest scop și în special cu privire la stadiul procedurilor administrative și judiciare.” [traducere neoficială]

Regulamentul (CE) nr. 1259/1999

- ²¹ Regulamentul (CE) nr. 1259/1999 al Consiliului din 17 mai 1999 de stabilire a normelor comune pentru schemele de sprijin direct în cadrul politicii agricole comune (JO L 160, p. 113) se aplică, în conformitate cu articolul 1 din acesta, plăților acordate direct agricultorilor în cadrul schemelor de sprijin din cadrul politicii agricole comune (denumită în continuare „PAC”) și finanțate în parte sau în totalitate de secțiunea „Garantare” a FEOGA, cu excepția celor care sunt prevăzute în Regulamentul (CE) nr. 1257/1999 al Consiliului din 17 mai 1999 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european de orientare și garantare agricolă (FEOGA) și de modificare și abrogare a unor regulamente (JO L 160, p. 80, Ediție specială, 03/vol. 28, p. 134).
- ²² Conform articolului 7 din Regulamentul nr. 1259/1999, în pofida unor eventuale dispoziții specifice care figurează într-o schemă de sprijin, nu se face nicio plată în favoarea persoanelor despre care s-a stabilit că au creat în mod artificial condițiile impuse pentru acordarea unor astfel de plăți, obținând astfel un avantaj neconform cu obiectivele schemelor de sprijin în cauză.

Regulamentul (CE) nr. 2419/2001

- 23 Articolul 4 din Regulamentul (CE) nr. 2419/2001 al Comisiei din 11 decembrie 2001 de stabilire a normelor de aplicare a sistemului integrat de gestionare și control privind anumite scheme de ajutoare comunitare instituite prin Regulamentul (CEE) nr. 3508/92 al Consiliului (JO L 327, p. 11), denumit „Identificarea și dimensiunea minimă a parcelelor agricole”, prevede la alineatul (1):

„Sistemul de identificare prevăzut la articolul 4 din Regulamentul (CEE) nr. 3508/92 se aplică la nivelul parcelelor agricole. Statele membre pot prevedea folosirea altei unități, cum ar fi parcela cadastrală sau blocul de cultură, în locul parcelei agricole. În asemenea cazuri, statele membre se asigură că parcelele agricole sunt identificate în mod fiabil și solicită în mod special ca acele cereri de asistență pentru o suprafață să fie furnizate împreună cu detalii sau însoțite de documentele precizate de autoritatea competentă, care permit localizarea și măsurarea fiecărei parcele agricole.” [traducere neoficială]

- 24 Articolul 5 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2419/2001 prevede:

„În sensul prezentului regulament:

[...]

- (b) în cazurile în care o suprafață furajeră este folosită în comun, autoritățile competente o alocă teoretic fiecărui agricultor proporțional cu gradul de utilizare a acesteia sau cu dreptul de a o utiliza;

- (c) fiecare suprafață furajeră trebuie să fie disponibilă pentru creșterea animalelor pe parcursul unei perioade de minimum șapte luni, începând de la o dată care va fi stabilită de statul membru și care trebuie să se situeze între 1 ianuarie și 31 martie.”[traducere neoficială]

25 Articolul 10 din Regulamentul nr. 2419/2001, intitulat „Cerințele privind cererile de asistență pentru animale”, are următorul cuprins:

„(1) O cerere de asistență pentru animale trebuie să conțină toate informațiile necesare pentru stabilirea admisibilității în vederea acordării ajutorului, în special:

- (a) identitatea agricultorului;
- (b) o trimitere la cererea de asistență pentru suprafață în cazurile în care aceasta a fost deja depusă;
- (c) numărul de animale din fiecare tip pentru care se solicită orice fel de asistență și, pentru bovine, codul de identificare a animalelor;
- (d) dacă este cazul, angajamentul agricultorului de a păstra animalele prevăzute la litera (c) în ferma sa pe parcursul perioadei de reținere și informații privind locația sau locațiile în care se vor afla animalele, inclusiv perioada sau perioadele în cauză;
- (e) dacă este cazul, limitele individuale și plafoanele individuale pentru animalele în cauză;

[...]

(g) o declarație a agricultorului în care să se arate că a luat cunoștință de cerințele privind ajutorul în cauză.

Dacă animalele sunt mutate într-o altă locație pe parcursul perioadei de reținere, agricultorul informează în prealabil autoritatea competentă în scris.

(2) Statele membre garantează fiecărui deținător de animale dreptul de a obține de la autoritatea competentă, fără niciun fel de obligații, la intervale rezonabile și fără întârzieri excesive, informații despre datele care îl privesc și referitoare la animalele sale, înregistrate în baza de date informatizată. La depunerea cererii de asistență, agricultorul declară că aceste date sunt corecte și complete sau rectifică ori completează orice date incorecte sau care lipsesc.

[...]” [traducere neoficială]

²⁶ Conform articolului 15 din Regulamentul nr. 2419/2001, controalele administrative și pe teren se efectuează astfel încât să se asigure verificarea eficientă a respectării condițiilor de acordare a ajutoarelor.

²⁷ Articolul 22 din acest regulament, intitulat „Determinarea suprafețelor”, prevede:

„(1) Parcelele agricole sunt determinate prin oricare dintre mijloacele corespunzătoare definite de autoritatea competentă, prin folosirea cărora se realizează măsurători cu o precizie cel puțin echivalentă cu cea solicitată pentru măsurătorile oficiale în baza normelor naționale.[...]

(2) Poate fi avută în vedere suprafața totală a unei parcele agricole cu condiția ca aceasta să fie utilizată în întregime conform normelor uzuale ale statului membru sau ale regiunii în cauză. În alte cazuri, se ia în considerare suprafața utilizată efectiv.

[...]

(3) Admisibilitatea parcelelor agricole se verifică prin orice mijloace adecvate. În acest scop se vor solicita dovezi suplimentare în cazurile în care este necesar.” [traducere neoficială]

²⁸ Articolul 53 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2419/2001 a abrogat Regulamentul nr. 3887/92, menționând că acesta rămâne aplicabil în cazul cererilor de asistență privind anii de comercializare sau privind perioadele de referință ale primelor care încep înainte de 1 ianuarie 2002.

²⁹ Conform articolului 54 alineatul (2) din Regulamentul nr. 2419/2001, acesta se aplică cererilor de asistență pentru anii de comercializare sau pentru perioadele de referință ale primelor care încep de la 1 ianuarie 2002.

Regulamentul (CE) nr. 1782/2003

- ³⁰ Articolul 153 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1782/2003 al Consiliului din 29 septembrie 2003 de stabilire a normelor comune pentru schemele de sprijin direct în cadrul politicii agricole comune și de stabilire a anumitor scheme de sprijin pentru agricultori și de modificare a Regulamentelor (CEE) nr. 2019/93, (CE) nr. 1452/2001, (CE) nr. 1453/2001, (CE) nr. 1454/2001, (CE) nr. 1868/94, (CE) nr. 1251/1999, (CE) nr. 1254/1999, (CE) nr. 1673/2000, (CEE) nr. 2358/71 și (CE) nr. 2529/2001 (JO L 270, p. 1, Ediție specială, 03/vol. 49, p. 177, rectificare în Ediție specială, 03/vol. 76, și rectificare în JO L 96, p. 39) a abrogat Regulamentul nr. 3508/92, prevăzând că acesta continuă să se aplice cererilor de plăți directe pentru anii calendaristici anteriori anului 2005.
- ³¹ Regulamentul nr. 1782/2003 a abrogat de asemenea de la 1 ianuarie 2005 anumite dispoziții din Regulamentul nr. 1254/1999.

Reglementarea națională

- ³² Decretul Președintelui Republicii nr. 503 din 1 decembrie 1999 referitor la instituirea Cartei agricultorului și pescarului și a registrului agricol (GURI nr. 305 din 30 decembrie 1999, denumit în continuare „Decretul nr. 503/1999”) reglementează informațiile conținute în registrul exploatațiilor agricole și în dosarul exploatației agricole sau al producătorului.

- 33 În conformitate cu articolul 3 alineatul 1 litera f din acest decret, informațiile care figurează în registrul menționat trebuie să includă printre altele, pentru fiecare exploatație, conținutul, titlul de ocupare și datele cadastrale, dacă există, ale imobilelor, inclusiv date aerofotogrammetrice, cartografice și de teledetecție, pe care le deține administrația.
- 34 Potrivit deciziei de trimitere, reglementarea națională relevantă, și anume Decretul nr. 503/1999 și Decretele ministrului pentru politica agricolă și forestieră din 4 aprilie 2000, din 10 august 2001 și din 17 aprilie 2003, prevede, în ceea ce privește obligațiile referitoare la dosarul producătorului, că atunci când titlul în virtutea căruia terenurile aferente exploatației sunt utilizate nu constituie un titlu de proprietate, solicitantul de ajutoare trebuie să anexeze la cererea sa acte justificative referitoare la această utilizare.
- 35 Agenzia Veneta per i Pagamenti in Agricoltura – AVEPA (denumită în continuare „AVEPA”), agenția de plăți pentru regiunea Veneto, a marcat punerea în aplicare a Decretului nr. 503/1999 printr-o serie de circulare adoptate de Agenzia per le Erogazioni in Agricoltura, printre care Circulara nr. 35 din 24 aprilie 2001, care prevede următoarele:

„B) Cerințele specifice cererilor [în legătură cu PAC, denumite în continuare «cereri PAC»] referitoare la culturile arabile:

Pentru a ameliora gestiunea referitoare la etapa prezentării cererii PAC privind recoltele arabile, producătorului interesat i se solicită să prezinte o copie a certificatelor cadastrale actualizate referitoare la toate terenurile indicate în cerere.

Atunci când agricultorul care formulează cererea este o altă persoană decât proprietarul menționat în certificatele cadastrale amintite în primul paragraf, acesta trebuie să justifice existența titlului de exploatare a terenurilor în cauză (spre exemplu în cazul contractului de arendă, al contractului de comodat, al unui uzufruct, al unei emfiteoze etc.), prezentând o copie autentică după titlul valabil înregistrat în conformitate cu reglementarea în vigoare.

[...] În ipoteza în care agricultorul care formulează cererea nu este în măsură să prezinte documentația referitoare la titlurile de exploatare și/sau în ipoteza unui contract verbal, acesta trebuie [să certifice el însuși] existența raportului contractual pe care se întemeiază cererea menționată și să se angajeze să respecte obligațiile care decurg din Legea nr. 448 din 23 decembrie 1998; [această atestare personală] trebuie să demonstreze că producătorul este exploatatul legitim al terenurilor și trebuie să conțină dovada stării civile a proprietarului, data începerii și sfârșitului contractului, menționând pe proprie răspundere titlul de exploatare și motivele pentru care este necesar să fi recurs la [atestarea amintită].”

Istoricul cauzei și întrebarea preliminară

- ³⁶ În urma anchetelor începute în 2004 la solicitarea Procura della Repubblica di Treviso, domnul Pontini și alte persoane sunt urmărite în fața Tribunale di Treviso (Tribunalul din Treviso), pe baza dispozițiilor pertinente din Codul penal italian, pentru asocierea în vederea săvârșirii de infracțiuni și pentru înșelăciune în formă agravată și continuă în prejudiciul Comunității Europene. Parchetul le reproșează acestora că au beneficiat în mod ilegal, în cursul anilor 2000-2004, de asistență financiară comunitară, și anume prime speciale pentru masculi din specia bovină și plăți de extensificare, prevăzute la articolul 4 alineatul (1) și la articolul 13 din Regulamentul nr. 1254/1999.

- 37 Din decizia de trimitere rezultă că procurorul consideră că inculpații au recurs la artificii sau la acte frauduloase pentru a induce în eroare autoritățile naționale competente în vederea realizării unui profit nejustificat pentru ei înșiși sau pentru alte persoane. Anchetele se bazează pe teza potrivit căreia primele speciale pentru masculii din specia bovină și plățile de extensificare ar fi fost percepute în mod fraudulos cu ajutorul prezentării, în anexa cererilor, a unor contracte de comodat referitoare la suprafețele furajere aferente exploatațiilor solicitanților ajutoarelor, contracte care au fost încheiate fără știrea proprietarilor terenurilor în cauză.
- 38 Potrivit instanței de trimitere, reglementarea națională aplicabilă prevede că solicitantul ajutorului trebuie să anexeze la cererea sa documentele care demonstrează titlul ce justifică exploatarea suprafețelor ce reprezintă capacitatea furajeră a exploatației sale agricole. Atunci când solicitantul ajutorului nu este proprietarul terenurilor la care cererea sa se referă, acesta trebuie să anexeze la cerere documentele justificative referitoare la utilizarea lor. Potrivit acestei instanțe, reglementarea națională aplicabilă trebuie interpretată în sensul că solicitantul ajutorului trebuie să prezinte un titlu valabil care justifică exploatarea terenurilor menționate și că nu este suficient, contrar susținerilor inculpaților, că acesta utilizează în mod efectiv suprafețele furajere, oricare ar fi regimul deținerii sau exploatării lor.
- 39 În fața instanței de trimitere, inculpații au susținut că, în anumite state membre, acordarea unei asistențe financiare comunitare precum cea în cauză în acțiunea principală nu este condiționată decât de disponibilitatea și de utilizarea efectivă a suprafețelor furajere corespunzătoare, fără a fi luat în considerare titlul juridic care justifică folosința terenurilor menționate.
- 40 Instanța de trimitere urmărește să se stabilească dacă, în ceea ce privește condițiile de acordare a asistenței financiare comunitare precum cea în cauză în acțiunea principală, Regulamentul nr. 1254/1999 a prevăzut condiții stricte de la care statele membre nu pot deroga sau dacă acesta a stabilit un cadru general de referință, care lasă autorităților naționale competente sarcina de a proceda la punerea în aplicare necesară și de a stabili detaliile.

- 41 Estimând că interpretarea Regulamentului nr. 1254/1999, în special în ceea ce privește noțiunea „suprafață furajeră disponibilă” care figurează la articolul 12 din acesta, prezintă o mare importanță în ceea ce privește soluția litigiului pendinte în fața acestuia, Tribunale di Treviso a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„Care sunt condițiile de eligibilitate pentru a beneficia de primele pentru masculi din specia bovină și de plățile de extensificare[? În special,] cerința utilizării suprafețelor furajere, indiferent de existența unui titlu juridic care o justifică, este suficientă[?]”

- 42 Considerând că această întrebare necesită un răspuns urgent din partea Curții, luând în considerare faptul că procedura penală inițiată împotriva inculpaților este pendinte în fața acesteia din anul 2004 și că, între timp, autoritatea națională competentă a suspendat acordarea întregii asistențe comunitare în favoarea acestora, instanța de trimitere a solicitat Curții ca prezenta trimitere preliminară să fie supusă procedurii de urgență în temeiul articolului 104b din Regulamentul de procedură al Curții.
- 43 Camera a treia a Curții a respins această cerere prin Decizia din 21 august 2008 pentru motivul că cererea de pronunțare a unei hotărâri preliminare nu privește un domeniu care face obiectul procedurii de urgență prevăzute la articolul 23a din Statutul Curții de Justiție și la articolul 104 din Regulamentul de procedură și că, în orice caz, nu prezintă urgența impusă pentru aplicarea procedurii menționate.
- 44 Instanța de trimitere a solicitat Curții, cu titlu subsidiar și pentru aceleași motive, judecarea trimiterii preliminare potrivit procedurii accelerate, în temeiul articolului 104a primul paragraf din Regulamentul de procedură.

- 45 Prin Ordonanța din 29 septembrie 2008, președintele Curții a respins această cerere pentru motivul că nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute la articolul 104a primul paragraf menționat.

Cu privire la întrebarea preliminară

- 46 Prin intermediul întrebării formulate, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă dispozițiile relevante ale reglementării comunitare referitoare la cererile de ajutor pe cap de animal și, în mod special, Regulamentul nr. 1254/1999 impun ca o cerere de prime speciale pentru masculi din specia bovină sau de plăți de extensificare să fie însoțită de un titlu juridic valabil care justifică dreptul solicitantului ajutorului de a utiliza suprafețele furajere care fac obiectul acestei cereri.
- 47 Cu titlu introductiv este necesar să se constate că istoricul acțiunii principale dă naștere unor contestații virulente, astfel cum rezultă din dezbaterile din cadrul ședinței în fața Curții. Aceste contestații privesc în special problema dacă, în fapt, contractele de comodat au fost falsificate și prezentate de inculpați sau de unii dintre ei pentru a beneficia de primele comunitare și dacă majoritatea terenurilor vizate de cererile de ajutor în cauză în acțiunea principală pot fi calificate drept suprafețe furajere disponibile în sensul Regulamentului nr. 1254/1999.
- 48 Cu toate acestea, în cadrul unei proceduri prevăzute la articolul 234 CE, întemeiată pe o separare clară a funcțiilor între instanțele naționale și Curte, aceasta nu este abilitată să se pronunțe cu privire la interpretarea sau la validitatea unui act comunitar decât pornind de la situația de fapt care îi este indicată de instanța națională (a se vedea în acest sens, printre altele, Hotărârea din 19 februarie 2009, Schwartz, C-321/07, Rep., p. I-1113, punctul 49).

- 49 Este de competența instanței naționale să stabilească faptele care au stat la baza litigiului și să le aprecieze în consecință în cadrul deciziei pe care trebuie să o pronunțe (a se vedea printre altele Hotărârea din 16 septembrie 1999, WWF și alții, C-435/97, Rec., p. I-5613, punctul 32).
- 50 Inculpații au contestat de asemenea relevanța decretelor prezentate de instanța de trimitere ca fiind reglementarea națională aplicabilă, citate la punctul 34 din prezenta hotărâre, precum și circularele la care face referință AVEPA, vizate la punctul 35 din această hotărâre, care nu ar fi fost aplicabile la momentul faptelor sau ar avea numai o valoare administrativă, iar nu juridică.
- 51 Cu toate acestea, în cadrul unei trimiteri preliminare, instanța națională trebuie să explicitizeze situația de fapt și reglementarea aplicabilă în cadrul acțiunii principale (a se vedea Ordonanța din 28 iunie 2000, Laguillaumie, C-116/00, Rec., p. I-4979, punctul 23). Nu este de competența Curții să identifice dispozițiile din dreptul național relevante pentru soluționarea litigiului, să se pronunțe cu privire la interpretarea dispozițiilor naționale și nici să stabilească dacă interpretarea pe care instanța națională o dă acestora este corectă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 23 aprilie 2009, Angelidaki și alții, C-378/07-C-380/07, Rep., p. I-3071, punctul 48).
- 52 Acțiunea principală privește în special interpretarea reglementării comunitare referitoare la cererile de ajutor pe cap de animal, condițiile stabilite prin reglementarea menționată pentru acordarea primelor speciale pentru masculi din rasa bovină și a plăților de extensificare prevăzute la articolele 4 și 13 din Regulamentul nr. 1254/1999 și modul în care autoritățile naționale competente în cauză aplică reglementarea comunitară.

- 53 Inculpații susțin că interpretarea reglementării comunitare pertinente în sensul că creșterea animalelor nu poate fi practică decât pe suprafețele furajere care aparțin producătorului sau în privința cărora acesta poate prezenta un titlu de folosință precis ar fi contrară spiritului acestei reglementări, care se referă la suprafețele pe care producătorul le utilizează sau în privința cărora are un drept de folosință, independent de orice aspect referitor la titlul în temeiul căruia are loc această utilizare sau această folosință. Potrivit inculpaților, intenția legiuitorului comunitar de a condiționa plățile de simpla utilizare sau de disponibilitatea suprafețelor furajere reiese în special din cuprinsul articolelor 3, 12 și 17 din Regulamentul nr. 1254/1999, al articolului 1 alineatul (4) din Regulamentul nr. 3508/92 și al articolelor 5, 6 și 22 din Regulamentul nr. 2419/2001.
- 54 Reglementarea comunitară referitoare la modalitatea de acordare a primelor speciale pentru masculii din specia bovină și a plăților de extensificare nu ar conține nicio referință cu privire la titlul în temeiul căruia sunt ocupate suprafețele furajere. Ar conta doar utilizarea efectivă a terenurilor destinate pășunatului. Regulamentul nr. 1254/1999 ar prevedea o serie de condiții stricte destinate să asigure că, în exploatarea sa, crescătorul crește un număr suficient de bovine pentru a putea beneficia de primă. Elementul esențial ar fi existența capetelor de vite declarate.
- 55 În schimb, atât AVEPA, cât și guvernele italian și elen estimează că reglementarea națională care impune solicitantului ajutorului prezentarea unui titlu juridic valabil, care dovedește că acesta dispune de suprafața vizată de cererea sa de primă specială pentru masculii din specia bovină și de plățile de extensificare, nu este contrară reglementării comunitare în materie. Statele membre ar fi obligate, în cadrul SIGC, să instituie măsuri de supraveghere și modalități de control pentru a veghea în mod eficient la respectarea dispozițiilor în domeniul ajutoarelor comunitare și să instituie prevederi care urmăresc să prevină și să sancționeze în mod eficient neregulile și fraudele.

- 56 AVEPA și guvernul italian susțin în special că faptul de a impune prezentarea unui titlu juridic valabil, ce permite controlul concordanței datelor furnizate în cererile de ajutor, contribuie la evitarea unei luări în calcul duble a capacității furajere a suprafeței în cauză și împiedică, în fapt, crescătorii să poată profita în mod abuziv de terenurile celorlalți în scopul manifest de a eluda reglementarea în materie de ajutoare.
- 57 Astfel cum arată în mod întemeiat Comisia, trebuie examinat dacă reglementarea comunitară, în special Regulamentul nr. 1254/1999, stabilește, în calitate de condiție de eligibilitate pentru acordarea de prime speciale pentru masculi din specia bovină și de plăți de extensificare, o obligație referitoare la prezentarea unui titlu juridic valabil privind utilizarea suprafețelor furajere care fac obiectul cererilor de ajutor și, în caz contrar, dacă reglementarea comunitară se opune ca statele membre să prevadă o asemenea obligație în legislația lor națională.
- 58 Potrivit unei jurisprudențe constante, pentru a interpreta dispozițiile de drept comunitar, trebuie să se țină seama nu numai de termenii utilizați, ci și de contextul în care aceștia apar, precum și de obiectivele urmărite de reglementarea din care fac parte (Hotărârea din 1 martie 2007, Schouten, C-34/05, Rep., p. I-1687, punctul 25, și Hotărârea din 24 mai 2007, Maatschap Schonewille-Prins, C-45/05, Rep., p. I-3997, punctul 30).
- 59 Fiind vorba de termenii dispozițiilor comunitare în cauză, potrivit articolului 3 litera (b) din Regulamentul nr. 1254/1999, exploatație înseamnă toate unitățile de producție gestionate de către crescătorul de animale și situate pe teritoriul unui singur stat membru.

- 60 Articolul 12 alineatul (1) din acest regulament stabilește că numărul total de animale care se califică pentru prima specială prevăzută la articolul 4 alineatul (1) din acesta este condiționat de aplicarea unui coeficient al densității inventarului de vite deținut într-o fermă care a variat în cursul anilor în cauză în principal între 2 și 1,8 UGB pe hectar și pe an calendaristic.
- 61 Astfel cum rezultă din articolul 12 alineatul (2) literele (a) și (b) din regulamentul menționat, acest coeficient al densității corespunde unei fracții al cărei numărător este numărul de animale pentru care cererile au fost depuse și al cărei numitor este suprafața furajeră a exploatației disponibilă pe parcursul întregului an calendaristic pentru creșterea bovinelor și a ovinelor și/sau a căprinelor. În consecință, cu cât suprafața furajeră consacrată creșterii bovinelor în cursul anului este mai importantă, cu atât este mai ridicat numărul animalelor pentru care se poate pretinde prima specială.
- 62 Nici definiția exploatației care figurează la articolul 3 litera (b) din Regulamentul nr. 1254/1999, nici referirea la „suprafața exploatației disponibilă” care figurează la articolul 12 alineatul (2) litera (b) din acest Regulament nu permit să se deducă că producătorul care prezintă cererea sa de ajutor trebuie, în temeiul regulamentului menționat și pentru a putea beneficia de primele menționate, să prezinte un act juridic valabil care fie demonstrează că el însuși este proprietarul suprafeței luate în considerare, fie justifică dreptul de a utiliza respectiva suprafață în baza unui alt titlu.
- 63 După cum arată în mod întemeiat Comisia, aceste dispoziții nu exclud posibilitatea ca simpla utilizare efectivă a unei suprafețe furajere în timpul anului calendaristic de referință să constituie disponibilitatea acestei suprafețe în sensul Regulamentului nr. 1254/1999.

- 64 Rezultă atât din articolul 12 alineatul (2) ultimul paragraf din Regulamentul nr. 1254/1999, cât și din articolul 2 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 3887/92 că suprafețele furajere care fac obiectul unei cereri de ajutor pot fi utilizate în comun. Conform articolului 5 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 2419/2001, care se aplică cererilor de ajutor introduse în cadrul campaniilor de comercializare sau a perioadelor de referință a primelor începând de la 1 ianuarie 2002, atunci când suprafețele furajere sunt utilizate în comun, autoritățile competente pot întreprinde repartizarea virtuală a acestora între agricultori proporțional cu utilizarea sa ori cu drepturile lor de utilizare a acestor suprafețe.
- 65 Articolul 22 din Regulamentul nr. 2419/2001, intitulat „Determinarea suprafețelor”, prevede că parcelele agricole sunt determinate prin orice mijloace corespunzătoare și că, în cazul în care suprafața totală a unei parcele agricole nu este luată în calcul din cauza faptului că aceasta din urmă nu a fost utilizată în întregime, se ia în considerare suprafața utilizată în mod real.
- 66 Rezultă din dispozițiile menționate mai sus că acordarea primelor în cauză poate fi realizată în funcție, pe de o parte, de suprafețele furajere în mod efectiv utilizate și, pe de altă parte, de numărul de animale deținute pe aceste suprafețe în cursul anului calendaristic în cauză, iar nu în funcție de prezentarea unui titlu juridic valabil care justifică utilizarea suprafețelor menționate.
- 67 Apoi, în ceea ce privește obiectivele Regulamentului nr. 1254/1999, reiese din considerentele (4) și (13) ale acestuia că unul dintre obiective este de a stopa tendința de intensificare a producției de carne de vită și mânzat, crescătorii de animale deținând un număr din ce în ce mai mare de bovine pe exploatațiile lor, fără ca suprafața să se mărească și, în consecință, fără ca aceasta să fie suficientă pentru hrana acestor animale (Hotărârea Schouten, citată anterior, punctul 28).

- 68 Coeficientul densității stabilit la articolul 12 din regulamentul menționat vizează, prin urmare, să acorde o primă numai pentru animalele de pe o exploatație a cărei suprafață este suficientă pentru a le hrăni. Astfel cum arată în mod întemeiat Comisia, calculul coeficientului de densitate pe baza suprafeței furajere disponibile vizează, așadar, capacitatea furajeră efectivă a exploatației și controlul utilizării efective a acestei capacități, și nu capacitatea furajeră în mod formal sau legal disponibilă a acestei suprafețe, dar care nu este în mod efectiv utilizată.
- 69 După cum susțin inculpații, realizarea acestui obiectiv din Regulamentul nr. 1254/1999 nu necesită, în calitate de condiție prealabilă de acordare a primelor menționate, prezentarea unui titlu juridic valabil care justifică utilizarea suprafețelor furajere ce fac obiectul cererilor de ajutor, fiind suficientă în această privință dovada utilizării efective a suprafețelor menționate.
- 70 Din cele prezentate mai sus rezultă că articolul 12 din Regulamentul nr. 1254/1999 nu condiționează eligibilitatea unei cereri de ajutor de prezentarea unui titlu juridic valabil care justifică dreptul solicitantului de a utiliza suprafețele furajere care fac obiectul acestei cereri. Dispozițiile relevante ale Regulamentului nr. 1254/1999, contextul în care acestea se încadrează, cât și obiectivele urmărite în special de acest regulament indică faptul că utilizarea efectivă a suprafeței furajere constituie una dintre condițiile de eligibilitate pentru acordarea primelor în cauză.
- 71 Totodată, chiar dacă o asemenea condiție nu este stabilită de reglementarea comunitară, trebuie să se examineze, astfel cum rezultă din punctul 57 din prezenta hotărâre, dacă aceasta se opune la ceea ce statele membre prevăd în legislația lor națională drept o obligație de a prezenta un titlu juridic valabil care justifică dreptul solicitantului ajutorului de a utiliza suprafețele furajere care fac obiectul cererii sale.

- 72 În această privință trebuie examinată natura și obiectivele SIGC instituit prin reglementarea comunitară referitoare la schemele de ajutoare comunitare și să determine care este marja de apreciere acordată statelor membre în cazul verificării respectării condițiilor prevăzute pentru acordarea ajutoarelor în cadrul SIGC.
- 73 Conform articolelor 1 și 2 din Regulamentul nr. 3508/92, fiecare stat membru este însărcinat să creeze un SIGC, care include o bază de date informatizată, un sistem de identificare pentru parcelele agricole, un sistem de identificare și înregistrare a animalelor, cereri de ajutor și un sistem integrat de control.
- 74 SIGC are drept obiectiv, potrivit celui de al șaptelea și celui de al nouălea considerent ale Regulamentului nr. 3887/92, să controleze în mod eficient respectarea dispozițiilor în domeniul ajutoarelor comunitare și, respectiv, să instituie dispoziții care urmăresc să prevină și să sancționeze în mod eficient neregulile și fraudele (a se vedea în acest sens Hotărârea din 17 iulie 1997, National Farmers' Union și alții, C-354/95, Rec., p. I-4559, punctul 51, Hotărârea din 16 mai 2002, Schilling și Nehring, C-63/00, Rec., p. I-4483, punctul 25, precum și Hotărârea din 1 iulie 2004, Gerken, C-295/02, Rec., p. I-6369, punctul 41).
- 75 Rezultă în mod clar din reglementarea comunitară referitoare la SIGC, la protecția intereselor financiare ale comunității și la finanțarea PAC că statele membre au ca sarcină să adopte măsuri corespunzătoare pentru a asigura implementarea corectă a SIGC și că au în special obligația să ia măsurile necesare pentru a se asigura că operațiunile finanțate de Comunitate în general și de FEOGA în particular sunt efective și corecte, precum și pentru a preveni și a acționa împotriva nelegalităților.

- 76 Rezultă de asemenea dintr-o examinare a dispozițiilor relevante ale reglementării comunitare referitoare la schemele de ajutoare comunitare și la SIGC că statele membre se bucură de o marjă de apreciere cu ocazia punerii în aplicare a regimurilor menționate și cu ocazia alegerii măsurilor naționale pe care le consideră necesare pentru a preveni și a sancționa într-o manieră eficientă nelegalitățile și fraudele.
- 77 Astfel, articolul 6 alineatul (1) din Regulamentul nr. 3508/92 prevede că pentru a beneficia de una sau de mai multe scheme comunitare prevăzute de dispozițiile prezentului regulament, fiecare exploatant depune, pentru fiecare an, o cerere de ajutor pe „suprafață”, precizând parcelele agricole, inclusiv suprafețele furajere, și dacă este cazul, „orice altă informație necesară, prevăzută fie de regulamentele privind schemele comunitare, fie de statul membru în cauză”.
- 78 De asemenea, articolul 4 alineatul (1) din Regulamentul nr. 3887/92 prevede că o cerere de ajutor pe suprafață conține orice informație necesară și în mod special elementele care permit identificarea tuturor parcelelor agricole ale exploatației, suprafața, localizarea și utilizarea acestora.
- 79 Marja de apreciere de care se bucură statele membre în ceea ce privește verificarea cererilor de ajutor rezultă de asemenea din Regulamentul nr. 2419/2001. Din considerentul (48) al acestui regulament rezultă că statele membre trebuie să ia toate măsurile suplimentare necesare pentru buna punere în aplicare a acestuia. În temeiul articolului 4, statele membre se asigură că parcelele agricole sunt identificate în mod fiabil și solicită în mod special ca acele cereri de asistență pentru o suprafață să fie furnizate împreună cu detalii sau să fie însoțite de documentele precizate de autoritatea competentă, care să permită localizarea și măsurarea fiecărei parcele agricole. Conform articolului 22 alineatul (3) din același regulament, alegerea parcelelor agricole se verifică prin toate mijloacele potrivite și astfel, dacă este cazul, pot fi solicitate dovezi suplimentare.

- 80 Pe de altă parte, articolul 7 din Regulamentul nr. 1259/1999 dispune că nu se face nicio plată în temeiul schemelor de ajutor la care se referă acest regulament, în favoarea persoanelor despre care s-a stabilit că au creat în mod artificial condițiile impuse pentru acordarea unor astfel de plăți, obținând în acest mod un avantaj neconform cu obiectivele schemelor de sprijin în cauză.
- 81 În plus, măsurile vizate la punctul 75 din prezenta hotărâre, pe care statele membre trebuie să le ia pentru a asigura legalitatea și veridicitatea operațiunilor ce implică interesele financiare ale Comunității, astfel cum rezultă din articolul 8 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2988/95 și din articolul 8 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1258/1999, trebuie luate conform actelor cu putere de lege și actelor administrative naționale.
- 82 Rezultă în mod clar din ansamblul dispozițiilor menționate ale reglementării comunitare referitoare la schemele comunitare și la modalitățile de aplicare a SIGC că statele membre dispun de o marjă de apreciere în ceea ce privește documentele justificative și dovezile pe care trebuie să le ceară de la un solicitant de ajutor în ceea ce privește suprafețele furajere care fac obiectul cererii sale. Având în vedere această marjă de apreciere, statele membre pot aduce precizări în ceea ce privește dovezile ce pot fi folosite în susținerea unei cereri de ajutor care se referă în special la practicile obișnuite pe teritoriul lor în domeniul agriculturii referitoare la folosința și la utilizarea suprafețelor furajere, cât și cu privire la titlurile încheiate în legătură cu această utilizare.
- 83 Cu toate acestea, trebuie să se amintească faptul că această marjă de apreciere este supusă anumitor limite.

- ⁸⁴ Astfel cum rezultă din considerentul (15) al Regulamentului nr. 1254/1999, statele membre sunt obligate să folosească puterea lor de decizie exclusiv pe baza unor criterii obiective, pentru a ține cont pe deplin de noțiunea de egalitate de tratament și pentru a evita perturbarea pieței și denaturarea concurenței. Dacă cerința de a încheia un titlu juridic valabil constituie, în principal, un asemenea criteriu obiectiv, revine instanței de trimitere sarcina de a verifica dacă ea se impune tuturor solicitanților de ajutor în cauză care se află în situații comparabile.
- ⁸⁵ La fel, rezultă din articolul 8 alineatul (1) și (2) din Regulamentul nr. 2988/95 că măsurile de control adoptate de statele membre în vederea asigurării legalității și veridicității operațiunilor ce implică interesele financiare ale Comunității, cum ar fi operațiunile financiare ale FEOGA, trebuie adaptate caracterului specific al fiecărui sector și trebuie să fie proporționale cu obiectivele urmărite.
- ⁸⁶ În consecință, exercitarea de către statele membre a marjei lor de apreciere referitoare la dovezile care trebuie prezentate în susținerea unei cereri de ajutor, în special la posibilitatea de a obliga un solicitant de ajutor să prezinte un titlu juridic valabil care justifică dreptul de a utiliza suprafețele furajere care fac obiectul cererii sale, trebuie să respecte obiectivele urmărite de reglementarea comunitară respectivă și principiile generale de drept comunitar, în special principiul proporționalității.
- ⁸⁷ Astfel cum a arătat Curtea, acest ultim principiu, care impune ca mijloacele instituite de o dispoziție să fie apte să realizeze obiectivul urmărit și să nu depășească ceea ce este necesar pentru atingerea acestuia, trebuie respectat ca atare atât de legiuitorul comunitar, cât și de legiuitorul și de instanțele naționale care aplică dreptul comunitar (a se vedea în acest sens Hotărârea din 17 ianuarie 2008, *Viamex Agrar Handel și ZVK, C-37/06 și C-58/06, Rep.*, p. I-69, punctul 33). Acest principiu trebuie respectat de autoritățile naționale competente în cadrul aplicării dispozițiilor Regulamentului nr. 1254/1999 și a celor referitoare la SIGC.

- 88 După cum rezultă din punctul 75 din prezenta hotărâre, reglementarea comunitară referitoare la SIGC, la protecția intereselor financiare ale Comunității și la finanțarea PAC impune adoptarea măsurilor naționale proprii care asigură buna punere în valoare a SIGC, cât și realitatea și legalitatea schemelor de ajutoare finanțate de Comunitate. O reglementare precum cea aplicabilă în speță în acțiunea principală care, după cum rezultă din punctul 56 din prezenta hotărâre, vizează în mod special să împiedice crescătorii să poată utiliza în mod abuziv de terenurile altor persoane cu scopul de a eluda legislația comunitară referitoare la regimurile menționate, urmărește să respecte aceste obiective. Cerința care reiese dintr-o astfel de reglementare legată de prezentarea unui titlu juridic valabil pare a respecta cerințele principiului proporționalității.
- 89 Revine, totodată, instanței de trimitere sarcina de a verifica dacă principiul a fost respectat în circumstanțele din prezenta cauză.
- 90 Având în vedere cele de mai sus, trebuie să se răspundă la întrebarea adresată că reglementarea comunitară și în special Regulamentul nr. 1254/1999 nu condiționează eligibilitatea unei cereri de prime speciale pentru masculi din rasa bovină și de plăți de extensificare de prezentarea unui titlu juridic valabil care justifică dreptul solicitantului ajutorului de a utiliza suprafețele furajere care fac obiectul acestei cereri. Cu toate acestea, reglementarea comunitară nu se opune ca statele membre să impună în legislația lor națională obligația de a prezenta un asemenea titlu, cu condiția să fie respectate obiectivele urmărite de reglementarea comunitară și principiile generale de drept comunitar, în special principiul proporționalității.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 91 Întrucât, în privința părților din acțiunea principală, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a doua) declară:

Reglementarea comunitară și în special Regulamentul (CE) nr. 1254/1999 al Consiliului din 17 mai 1999 privind organizarea comună a pieței în sectorul cărnii de vită și mânzat nu condiționează eligibilitatea unei cereri de prime speciale pentru masculii din rasa bovină și de plăți de extensificare de prezentarea unui titlu juridic valabil care justifică dreptul solicitantului ajutorului de a utiliza suprafețele furajere care fac obiectul acestei cereri. Cu toate acestea, reglementarea comunitară nu se opune ca statele membre să impună în legislația lor națională obligația de a prezenta un asemenea titlu, cu condiția să fie respectate obiectivele urmărite de reglementarea comunitară și principiile generale de drept comunitar, în special principiul proporționalității.

Semnături